

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра суспільних дисциплін

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк

„_____” _____ 2018 р.

07-03-79

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ПРАКТИКУМ З ПСИХОЛОГІЇ

WORKSHOP ON PSYCHOLOGY

для здобувачів I (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 053 «Психологія»

for applicants and (Bachelor) level of higher education specialty
053 "Psychology"

Рівне – 2018

07-03-79. Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з психології» для здобувачів I (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Психологія» – Рівне: НУВГП, 2018. – 17 с.

Розробник: Ставицький О.О., доктор психологічних наук, професор кафедри суспільних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри суспільних дисциплін.

Протокол від 04 червня 2018 р. №15

Зав. кафедри суспільних дисциплін _____ Ю.П. Олексін
04 червня 2018 р.

Схвалено науково-методичною комісією зі спеціальності 053 «Психологія».

Протокол № 2 від «04» червня 2018 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Ю.П. Олексін
04 червня 2018 року

Вступ

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами організації навчання на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для спеціальності «Психологія» денної та заочної форми навчання.

Міждисциплінарні зв'язки: «Практикум з психології» є навчальною дисципліною, яка поєднує в собі як теоретичні знання, так і навички використання цих знань. Тобто «Практикум з психології» спрямований на оволодіння знаннями та навичками їх використання. Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних дисциплін – «Вступ до спеціальності», «Загальна психологія», «Історія психології» та є вихідною для всього циклу психологічних дисциплін: «Вікова психологія», «Диференційна психологія», «Патопсихологія», «Соціальна психологія», «Педагогічна психологія» тощо.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Робоча навчальна програма з дисципліни «Практикум з психології» є нормативним документом Національного університету водного господарства та природокористування, який розроблено кафедрою суспільних дисциплін на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для спеціальності «Психологія» денної та заочної форми навчання. Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами ЄКТС до організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Практикум з психології», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів. «Практикум з психології» є однією з базових складових дисциплін психологічного циклу нормативного блоку. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: засвоєння знань та набуття навичок з організації конкретного психологічного дослідження, використання методик, спрямованих на вивчення психічних явищ.

Ключові слова: психіка, психічні прояви, методологія, метод, методика, експеримент, спостереження, тест, опитувальник, обробка даних.

Abstract

The work curriculum is made in accordance with the requirements of the credit-module system of training organization on the basis of an educational and professional program of preparation of bachelors in accordance with the curriculum for the specialty "Psychology" of full-time education.

Interdisciplinary connections: "Practice on Psychology". The study of the course involves the presence of systematic and thorough knowledge of related disciplines - "Introduction to the specialty", "General psychology", "History of psychology" and is the starting point for the whole cycle of psychological

Національний університет
водного господарства
та природокористування

disciplines: "Age psychology", "Differential psychology", "Pathopsychology" «Social psychology», «Pedagogical psychology», etc.

Requirements for knowledge and skills are determined by sectoral standards of higher education of Ukraine.

Key words: psyche, psychic manifestations, methodology, method, method, experiment, observation, test, questionnaire, data processing.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05. «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна	
	Спеціальність 053 Психологія		
Модулів – 1	Спеціалізація: психологія	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		5-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої світи: "бакалавр "	16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		14 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Форма контролю:	
		іспит	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 0,3
для заочної форми навчання – 0,1.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Практикум з психології призначений для практичних занять з дослідження та самопізнання особистості, визначення її психічних процесів, станів і властивостей.

Завдання:

На практичних заняттях студенти набувають навичок та вмінь організації та проведення емпіричного психологічного дослідження, використання методів та конкретних методик вивчення психічних явищ, навичок роботи з досліджуваними, обробки та інтерпретації емпіричних даних, формулювання висновків і рекомендацій, дотримання правил етики психолога в роботі. На практичних заняттях студенти також закріплюють та поглиблюють теоретичні знання, отримані на лекціях та семінарах, конкретизують їх у процесі вивчення проявів власної психіки, набувають знань та навичок щодо практичного використання наявних методик емпіричного дослідження у психології.

Вивчення навчальної дисципліни «Практикум з психології» спрямовано на формування таких компетенцій:

Інструментальні компетенції:

- готовність використовувати на практиці, в реальних умовах професійної діяльності засвоєні знання, навички і уміння з організації науково-дослідних, науково-практичних, управлінських заходів;
- здатність організувати пошукову діяльність, спрямовану на знаходження необхідної інформації, перевірку її надійності та достовірності, здійснювати аналіз та оцінку за різними критеріями інформації, отриманої з різних джерел.

Міжособистісні компетенції:

- готовність до активного спілкування в науковій, виробничій і соціальній сферах діяльності, до встановлення адекватних міжособистісних стосунків в різних ситуаціях спілкування, до оптимізації умов взаємодії;
- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків (обґрунтувань, пояснень, розмірковувань) до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються.

Системні компетенції:

- готовність підвищувати свій інтелектуальний, загальнокультурний, моральний й фізичний рівень розвитку особистості;
- готовність самостійно оволодівати новими методами дослідження, гнучко адаптуватися до змін умов діяльності через активізацію свого особистісного потенціалу, корекцію науково-практичного профілю своєї професійної діяльності у відповідності до вимог певного профілю професійної компетентності.

Професійні компетенції (ПК): у науково-дослідній діяльності: здатність й готовність до:

- розробки програм дослідження (теоретичного, емпіричного), їх методологічного обґрунтування та методичного забезпечення з використанням новітніх знань та технологій;

- визначати й пояснювати психологічні механізми формування, функціонування та розвитку психічних явищ, процесів, властивостей, виокремлювати причини та фактори, що диференціюють характер їх індивідуального функціонування та розвитку; у практичній діяльності: здатність й готовність до:

- постановки прикладних завдань у певній галузі застосування психології, планування й проведення прикладного дослідження в будь-якій галузі.

Очікувані результати навчання: В результаті освоєння дисципліни студент повинен:

- конкретні методи та методики емпіричного вивчення основних сфер психіки людини;
- форми та способи організації емпіричного дослідження у психології.

вміти:

- добирати адекватні методи та конкретні методики емпіричного дослідження для вивчення окремих психічних явищ,
- презентувати методику емпіричного дослідження у психології,
- організовувати та проводити емпіричне дослідження з психології,
- здійснювати обробку емпіричних даних,
- представляти та аналізувати дані, формулювати на їх основі висновки.

Знання, засвоєні в межах зазначеної дисципліни, будуть використані для розширення власного та професійного світогляду.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методики вивчення психічних процесів та станів

Тема 1. Методики вивчення відчуття та сприймання

Методика дослідження м'язово-суглобових відчуттів (порогу розрізнення маси). Методика дослідження зорових відчуттів (нижнього порогу). Методика дослідження ілюзій сприймання. Методика дослідження сприймання часу. Методика дослідження пізнавального контролю під час сприймання.

Основні поняття теми: психологія, психологічні знання, ілюзії, психічні процеси, відчуття, сприймання, дослідження, методика, загальна психологія, методологія, прикладні галузі психології.

Тема 2. Методики вивчення пам'яті

Методика «Оперативна пам'ять». Дослідження обсягу короточасної пам'яті за методикою Джекобсона. Порівняльне дослідження переважаючого типу запам'ятовування.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, пам'ять.

Тема 3. Методики вивчення уявлення

Оцінка яскравості-чіткості уявлень (за методом саморанжування). Дослідження ролі уявлення у вирішенні мисленнєвого завдання.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, уявлення.

Тема 4. Методики вивчення мислення

Визначення домінуючої півкулі за допомогою методики «Художник-Мислитель». Вивчення особливостей наочно-дійового мислення під час розв'язання завдань на складення фігур із сірників. Визначення індивідуальних особливостей мислення за допомогою методики «Розуміння прислів'їв».

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, мислення.

Тема 5. Методики вивчення уяви.

Дослідження творчої уяви.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, уява.

Тема 6. Методики вивчення мовлення.

Дослідження темпу усної мовної діяльності. Дослідження оцінки якостей того, хто говорить за допомогою метода семантичного диференціала.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, мова, мовлення.

Тема 7. Методики вивчення уваги

Дослідження обсягу уваги. Дослідження вибіркості уваги. Дослідження концентрації уваги.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, увага.

Тема 8. Методики вивчення емоційно-вольових процесів.

Дослідження депресивних станів за допомогою методики В.А.Жмурова. Дослідження емоційних станів за допомогою методики САН. Дослідження наполегливості. Методика дослідження вольових якостей особистості.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, воля, вольові якості.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Методики вивчення особистості

Тема 9. Методики вивчення самосвідомості.

Дослідження рівня домагань. Дослідження рівня самооцінки.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, самосвідомість.

Тема 10. Методики вивчення спрямованості особистості.

Дослідження спрямованості особистості за допомогою методики А.Басса. Дослідження егоцентричної спрямованості особистості. Дослідження мотиваційної сфери за допомогою методики діагностики ступеня задоволеності основних потреб. Дослідження особистості на мотивацію до успіху. Діагностика ступеня готовності до ризику Шуберта.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, мотиви спрямованість особистості.

Тема 11. Методики вивчення здібностей.

Дослідження розумових здібностей за допомогою теста Равена. Діагностика креативності за методикою Торенса. Дослідження комунікативних та організаторських схильностей на основі тесту-опитувальника КОС.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, здібності, задатки.

Тема 12. Методики вивчення темпераменту.

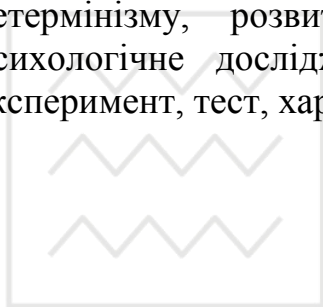
Дослідження властивостей темпераменту на основі тесту-опитувальнику В.М.Русалова. Визначення домінуючого інстинкту (В.Гарбузов).

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, темперамент.

Тема 13. Методики вивчення характеру

Дослідження егоцентризму. Дослідження вольової саморегуляції на основі тест-опитувальника А.В.Зверкова та Є.В.Ейдмана. Дослідження характерологічних тенденцій. Тест «Психометрична типологія».

Основні поняття теми: методологія, метод, методика, принцип детермінізму, розвитку, єдності свідомості і діяльності, системності, психологічне дослідження, науковий метод, методологія, спостереження, експеримент, тест, характер.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	У тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Методики вивчення психічних процесів та станів												
Тема 1. Методики вивчення відчуття та сприймання	8	1		1		6	6	1				5
Тема 2. Методики вивчення пам'яті	8	1		1		6	6			1		5
Тема 3. Методики вивчення уявлення	8	1		1		6	6			1		5
Тема 4. Методики вивчення мислення	8	1		1		6	6	1				5
Тема 5. Методики вивчення уяви	8	1		1		6	5					5
Тема 6. Методики вивчення мовлення	8	1		1		6	6			1		5
Тема 7. Методики вивчення уваги	8	1		1		6	5					5
Тема 8. Методики вивчення емоційно-вольових процесів	9	2		1		6	6			1		5
Разом за змістовним модулем 1	65	9		8		48	46	2		4		40
Змістовний модуль 2. Методики вивчення особистості												
Тема 9. Методики вивчення самосвідомості	8	2		2		4	9	1				8
Тема 10. Методики вивчення спрямованості особистості	5	2		1		2	9			1		8
Тема 11. Методики вивчення здібностей	4	1		1		2	9	1				8
Тема 12. Методики вивчення темпераменту	4	1		1		2	9			1		8
Тема 13. Методики вивчення характеру	4	1		1		2	8					8
Разом за змістовним модулем 2	25	7		6		12	44	2		2		40
Усього годин	90	16		14		60	90	4		6		80

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Методики вивчення відчуття та сприймання	1	
2	Тема 2. Методики вивчення пам'яті	1	1
3	Тема 3. Методики вивчення уявлення	1	1
4	Тема 4. Методики вивчення мислення	1	
5	Тема 5. Методики вивчення уяви	1	
6	Тема 6. Методики вивчення мовлення	1	1
7	Тема 7. Методики вивчення уваги	1	
8	Тема 8. Методики вивчення емоційно-вольових процесів	1	1
9	Тема 9. Методики вивчення самосвідомості	2	
10	Тема 10. Методики вивчення спрямованості особистості	1	1
11	Тема 11. Методики вивчення здібностей	1	
12	Тема 12. Методики вивчення темпераменту	1	1
13	Тема 13. Методики вивчення характеру	1	
Разом		14	6

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної/заочної форми навчання:

- підготовка до аудиторних занять – 0,5 год/1 год.
- підготовка до контрольних заходів – 6 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Есе на тему пропущеного заняття, або заняття, де отримано негативну оцінку	10	10
2	Пошук джерел інформації по темі семінарського заняття в друкованому вигляді (монографії, науково-популярні видання, наукові та популярні статті) - в бібліотеках та в електронному вигляді - в мережі INTERNET та на електронних носіях (CD, DVD).	22	32
3	Конспектування першоджерел чи реферативне повідомлення, що містить аналіз ступеня висвітлення певного питання в підручниках та наукових дослідженнях.	22	32
4	Підготовка до контрольних заходів	6	6
	Разом	60	80

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Практикум з психології» використовуються пояснювально-ілюстративні методи з використанням мультимедійних презентацій та проблемні методи навчання із застосуванням:

- розв'язання проблемних завдань;
- виконання індивідуальних психологічних досліджень;
- тестових завдань;
- прийомів рольової гри;
- доповідей та повідомлень;
- активізації самостійного вивчення студентами літератури;
- навчальних дискусій.

8. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в тестовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (3 рівня складності, загальною кількістю понад 300 тестів). Модульний та підсумковий (іспит) контроль проводиться в навчально-науковому центрі незалежного оцінювання НУВГП.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Іспит	Сума					
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2										
30				30										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	40	100
4	4	3	3	4	4	4	4	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів.

10. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Практикум з психології».

12. Рекомендована література

Базова

1. Асмолов А.Г. Психология индивидуальности: Методологические основы развития личности в историко-эволюционном процессе / А.Г.Асмолов. - М.: Изд-во МГУ, 2006.
2. Анастаси А. Психологическое тестирование / А.Анастаси, С.Урбина. - 7-е изд. - СПб.: Питер, 2007.
3. Большой психологический словарь / под ред. Б.Г.Мещерякова, В.П.Зинченко - М.: Прайм-Еврознак, 2003.
4. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л.Ф.Бурлачук. - 3-е изд. - СПб.: Питер, 2008.
5. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб) / Л.Ф.Бурлачук, Е.П.Савченко. - К.: "А.Л.Д.", 2005.
6. Выготский Л.С. Психология / Л.С.Выготский. - М.: ЭКСМО-Пресс, 2000 - 1008 с. (Серия "Мир психологии")
7. Гайда В.К. Психологическое тестирование / В.К.Гайда, В.П.Захаров. - СПб.: Изд-во СПб. Ин-та, 2002.

8. Гильяшева И.Н. Детская проективная методика в исследовании межличностных отношений ребенка / И.Н.Гильяшева, Н.Д.Игнатьева // Психологические методы исследования личности в клинике. - СПб.: НИИ психоневрологии, 2008.
9. Горбатов Д.С. Практикум по психологическому исследованию: [учеб. пособие] / Д.С.Горбатов. – Самара: Издательский дом «Бахрах-М», 2006.
10. Глуханюк Н.С. Практикум по общей психологии / Н.С.Глуханюк, Е.В.Дьяченко, С.Л.Семенова. – М.: Изд-во Моск. психол.-соц. ин-та, 2006.
11. Гомезо М.В. Атлас по психологии / М.В.Гомезо, И.А.Домашенко. – М., 2004.
12. Гудвин Д. Исследование в психологии: методы и планирование / Д.Гудвин. - 3-е изд. - СПб.: Питер, 2004. - 558 с. (Серия "Мастера психологии").
13. Дыгун М.А. Практикум по общей психологии для студентов педагогических специальностей ВУЗов / М.А.Дыгун, Е.П.Дыгун, О.С.Муравьева, Л.В.Цалко. – Изд-во: Жасскон, 2007.
14. Дружинин В.Н. Психологическая диагностика способностей: теоретические основы / В.Н.Дружинин. - Часть 1, 2. - Саратов: Изд-во Саратов, ун-та, 2000.
15. Лурия А.Р. Лекции по общей психологии / А.Р.Лурия. - СПб.: Питер, 2006.
16. Немов Р.С. Психология: Учебник / Р.С.Немов. – М.- 2010.
17. Общая психология / под ред. М.В.Гамезо. - М.: Ось-89, 2007.
18. Рогов Е.И. Общая психология / Е.И.Рогов. – Р.-н-Д.: Феникс. – 2010.
19. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии / С.Л.Рубинштейн. - 2-е изд. (1946г.) - СПб.: Питер, 2002 - 720 с. (Серия "Мастера психологии").
20. Столяренко Л.Д. Психология / Л.Д.Столяренко. – Питер: Питер. – 2010.

Допоміжна

1. Ананьев Б. Г. О проблемах современного человекознания / АН СССР, Ин-т психологии. – М.: Наука, 1977. – 380 с.
2. Ананьев Б. Г. Психология чувственного познания. – М.: АПН РСФСР, 1960.
3. Анастаси А. Психологическое тестирование. – М.: Педагогика. – Т. 1,2.
4. Анатомія центральної нервової системи (спинний і головний мозок). Навч.- метод. посіб. з анатомії людини. – К. 1999. – 120 с.
5. Асмолов А. Г. Психология личности: Принципы общепсихологического анализа: Учеб. для вузов по спец. «Психология». – М.: Изд-во МГУ, 1990. – 367 с.
6. Аткинсон Р. Человеческая память и процесс обучения / Пер. с англ. подобщей ред. Ю. М. Забродина, Б. Ф. Ломова. – М.: Прогресс, 1980.

1. Гамезо М. В., Домашенко И. А. Атлас по психологии: Учеб. пособие. – М., 1986. 20. Годфруа Ж. Что такое психология. В 2-х тт. – М.: Мир, 1992.
2. Дружинин В. Н. Психология общих способностей. – СПб.: Изд-во «ПитерКом», 1999. – 368 с.
3. Занюк С. Психологія мотивації та емоцій. – Луцьк, 1997.
4. Иванников В. А. Психологические механизмы волевой регуляции. – М.: МГУ, 1991.
5. Изард К. З. Психология эмоций. – СПб.: Питер, 1999.
6. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы. – СПб.: Питер, 2000.
7. Ильин Е. П. Психология воли. – СПб.: Питер, 2000.
8. Китаев-Смык Л. А. Психология стресса. – М.: Наука, 1983.
9. Кликс Ф. Пробуждающееся мышление. История развития человеческого интеллекта. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Вища школа, – 1985. – 295 с.
10. Леонгард К. Акцентуированные личности. – Киев: Вища школа, 1989.
11. Мерлин В. С. Структура личности: характер, способности, самосознание: Учебное пособие к спецкурсу «Основы психологии личности». – Пермь, 1990. 39. Мерлин В. С. Личность как предмет психологического исследования. – Пермь, 1988.
12. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теории и исследования. – М., 2000. 46. Пиаже Ж. Речь и мышление ребенка. – М., 1994.
13. Психологический словарь / Под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова. – М., 1996.

12. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/>
2. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.libr.rv.ua/>
3. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php
5. Психологічний сайт. / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://psychology.net.ru/>
6. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://psy.ft.inc.ru/index.shtml>
7. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://psy.com.ru>

8. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://www.pssp.nm.ru/>
9. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://www.pssp.nm.ru/>
10. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://psihogarmonik.narod.ru/>
11. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://old.weblast.ru/russian/Social_science/Psychoanalysis
12. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://passion.sitcity.ru/>
13. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://www.psychol.ras.ru/ippp_pfr/journal/
14. Психологія та соціологія. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://tipolog.narod.ru/index.html>
15. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://psy.piter.com/>
16. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://psychology.net.ru/>
17. Психологічний сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://psy.ft.inc.ru/index.shtml>

